

E. Luckerath
Wouwermanstraat 29
Telef. 24789

Amsterdam 14 September 42

Warde Henk en Bob

De beide brieven van 28 augustus en 6 september heb ik ontvangen en ter lezing doorgegeven

Ik zal beginnen met den eersten en heb tot mijn genoegen bemerkt dat de reis dus toch nog al meegevallen is. Het is voor deze tijden niet zo slecht. Dat je den zelfden dag van vertrek reeds in Kassel aangekomen bent. Hebben jullie daar voor den eersten nacht direct gemakkelijk onderdak gevonden? Of was dat al geregeld? Nu je enige tijd in Duitsland bent zul je er wel wennen nietwaar? Herinner je je nog dat ik voor je vertrek gezegd heb dat je ook daar kunt leven, dat de miljoenen Duitsers er toch ook moeten leven en dat je het dus niet zo somber moet inzien! Nu den tweeden brief. Hieruit valt duidelijk op te maken, dat je al inburgert. Dat die eerste brief niet aangekomen is zal wel aan den inhoud te wijten zijn. Mogelijk hebben jullie er details in geschreven die tot de zogenaamde militaire geheimen behoren en die mogen wij hier natuurlijk niet weten. In den vervolge dus voorzichter zijn

Niet te danken voor de moeite die wij voor jullie hebben gedaan! Wij hebben dit gevoeld als een morele plicht en voor plichtsvervulling behoeft geen dank geoogst te worden. Natuurlijk nemen we er gaarne nota van, dat onze bemoeienis van enig nut is geweest en geapprecieerd wordt. De taalmoeilijkheden zullen jullie wel spoedig te boven komen. Als je je best er voor doet dan leert de Duitse taal gauw aan. Maar denk er om, niet als de papegaai alleen de lelijke woorden overnemen. Het heeft ons ook plezier gedaan dat je in je vak te werk bent gesteld. Je kunt nu vergelijkingen maken over ons werk hier in Amsterdam en dat in Duitsland. Hoewel de Duitsers niet geheel van eigenwaan zijn vrij te pleiten hoop ik toch maar dat je oordeel over het werk zoals wij het hier gewoon zijn te maken niet ongunstig voor ons zal uitvallen en dat de heren daar tot de ontdekking zijn gekomen dat men in Holland wel wist hoe het behoort dan kun je op schimschenden antwoorden met 'essen' natürlich aber auch gute Arbeit machen! De Schildering van de tram doet mij denken aan onze goede oude "tante Bel" of wel de Gooise stoomtram die vroeger ook de Laarderhoogte niet kon halen als de tram vol was en met vereende krachten geholpen moest worden

Als je op een boerderij gehuisd bent
zal je het wel niet zo slecht hebben. 't Is
ook in Duitsland op het platte Land, of
zo als men daar zegt "Auf dem Lande"
altijd nog beter dan in de stad

Die vermoeienis bij het lopen in bergachtig
terrein gaat wel over als je er het zweetje
van te pakken krijgt. Bij het stijgen iets
voorover hellen en langzame vrij grootte
passen maken knieën een ietsje gebogen
Niet zo netjes rechtop willen lopen als in
Amsterdam

Het eten is dus voldoende en vier
eieren per maand is zeer zeker een luxe
die, dat weet je zelf ook wel, wij hier niet
meer kennen

Bob's vader is ook bij ons aan de zaak
geweest en wij hebben hem den brief laten
lezen. Hij was dezen keer heel wat vrolijker
gestemd dan de eerste maal. Hoe gaat het
met de overmaking van het geld. Je moet
toch vooral proberen dit voor elkaar te
krijgen. Hij kan best wat gebruiken hoor!
Dus denk er om dat je vader niet vergeet!
't Is aan de zaak nog steeds druk vooral
als men bij ons de mensen weghaalt
en ons dan bovendien nog extra werk
voor de Wehrmacht bij geeft. De achter
stand wordt natuurlijk steeds groter
en overwerken willen en kunnen de
mensen niet want daarvoor krijgen
ze niet genoeg te eten.

Jullie, die twee warme maaltijden
van de fabriek krijgen en bovendien
nog de bonnen behoudt leven in dat
opzicht gunstiger dan wij hier. Onze
bemoeienissen om extra toewijzingen te
krijgen zijn mislukt

Nu jongens houdt je goed. In
Amsterdam is nog niets veranderd
Ik moet met mijn schrijven “aan de
oppervlakte” blijven anders klodderen
de heren van de censuur er maar met
hun O[ost] I[ndische] inkt of te wel “Tussche” hele
vakken zwart in en dit plezier gun ik
ze niet

Dus tot ziens doet je plicht en je werk
goed dan zal het heus wel gaan ook
in naam van de anderen

E Lückcrath

E. LÜCKERATH

WOUWERMANSTRAAT 29

TELEF. 24769

AMSTERDAM

14 September 1942

Waarde Henk + Bob.

De beide brieven van 28 Augustus en 6 September heb ik ontvangen en ter lezing doorgegeven.

Ik zal beginnen met den eersten en heb tot mijn genoegen bemerkt, dat de reis dus toch nog al meegevallen is. Het is voor deze tijden niet zoo slecht, dat je denzelfden dag van vertrek reeds in Kassel aangekomen bent. Hebben jullie daar voor den eersten nacht direct en gemakkelijk onderdak gevonden? of was dat al geregeld? Nu je eenigen tijd in Duitschland bent, zul je er wel wemmen, nietwaar? Herinner je je nog, dat ik voor je vertrek gezegd heb, dat je ook daar kunt leren, dat de millioenen Duitschen er toch ook moeten leven en dat je het dus niet zoo somber moest inzien!

Nuden tweede brief. Hieruit valt duidelijk op te maken, dat je al inburgert. Dat die eerste brief niet aangekomen is, zal wel aan den inhoud te wijten zijn. Mogelijk hebben jullie er details in geschreven, die tot de roggemaakte militaire geheimen behooren, en, die mogen wij hier natuurlijk niet weten. In den vervolg dus voorzichtiger zijn!

Jelui, die twee warme maaltijden van de fabriek krijgen en bovendien nog de bonnen behoudt, leven in dat opzicht gunstiger dan wij hier. Onze benoeuwingen, om extra toewijpingen te krijgen, zijn mislukt.

Nu, jongens, houdt je goed. In Amsterdam is nog niets veranderd. Ik moet met mijn schrijven "aan de oppervlakte" blijven, anders klodderen de Heeren van de censure er maar met hun O-T. inkt of te wel "Tissot" leke vatten rivaal in en dit plezier geen ik re niet.

Dus tot rien, doet je plisht en je werk goed, dan zal het leus wel gaan, ook in naam van de anderen.

E. Lückerau

Niet te danken voor de moeite, die wij voor jehui hebben gedaan! Wij hebben dit gevoeld als een moreele plicht en voor plichtsvervulling betaelt geen dank gezoekt te worden. Natuurlijk nemen we er gaarne nota van, dat onze bemoeienis van eenig nut is geweest en geapprecieerd wordt.

De taalmoeilijkheden zullen jehui wel spoedig te boren komen. Als je je best er voor doet, dan leert de Duitsche taal gaarne aan. Maar denk er om, niet als de papegaai alleen de leetste woorden overnemen.

Het heeft ons ook plezier gedaan, dat je in je vak te werk bent gesteld. Ik kunt nu vergelijkingen maken over ons werk hier in Amsterdam, en dat in Duitschland. Hoewel de Duitschers niet geheel van eigenwaan zijn vrij te pleiten, loop ik toch maar, dat je voordeel over het werk, zo als wij het hier gewoon zijn te maken, niet ongunstig voor ons zal uitvallen en dat de Heeren daar tot de ontdekking zijn gekomen, dat men in Holland wel wist hoe het behoort, dan kun je op schimpseleiden antwoorden met, "essen" natuurlijk, aber auch gute arbeit machen! De schildering van de tram doet mij denken aan onze goede, oude "fante bel" of wel de Goovische stoomtram, die vroeger ook de Laarder hoogte niet kon halen als de tram vol was en met vereende krachten geholpen moest worden.

Als je op een boerderij gehuisvest bent, zal je het wel niet zoo slecht hebben. 't Is ook in Duitschland op het platte land, of vooral men daar zegt "auf dem Lande" altijd nog beter dan in de stad.

Die vermoeden is bij het loopen in bergachtig terrein, gaat wel over als je er het tweede van te pakken krijgt. Bij het sleigens iets voorover hellen en langzame, vrij groote passen maken, knieën een beetje gebogen. Niet zoo netjes rechtop willen loopen als in Amsterdam.

Het eten is dus voldoende en vier eieren per maand is reer reker een luxe die, dat weet je zelf ook wel, wij hier niet meer kennen.

Bob's vader is ook bij ons aan de raad geweest en wij hebben hem den brief laten lezen. Hij was deren keer heel wat vrolijper gestemd dan de eerste maal. Hoe gaat het met de overmaking van het geld. Ik moet toch vooral probeeren dit "voorelkaar" te krijgen. Hij kan best wat gebruiken, hoor! Dus denk er om, dat je vader niet vergeet! 't Is aan de raad nog steeds druk, vooral als men bij ons de menschen weghaalt en ons dan boren dien nog extra werk voor de Wehrmacht bijgeeft. De achterstand wordt natuurlijk steeds groter. En overwerken willen en kunnen de menschen niet, want daarvoor krijgen ze niet genoeg te eten.

52/4444 4282/10/

Den Heeren B. Vermoolen &
H. Leenhoven

Lindenlof
Altenbannaerstrasse 72
Kassel
Ober-Zwehren.

beöftaet

Geöffnet

WOUWERMANSTRAAT 29
AMSTERDAM-Z.

18